

CONVENȚIA
privind protecția și promovarea diversității de expresii culturale,
adoptată la Paris, la 20 octombrie 2005*

Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură, reunită la Paris între 3 și 21 octombrie 2005 în cea de-a 33-a sesiune,

Afirmînd că diversitatea culturală este o caracteristică inerentă a umanității,

Conștientizînd că diversitatea culturală constituie un patrimoniu comun al umanității și că ea trebuie să fie prețuită și preservată în folosul tuturor,

Recunoscînd că diversitatea culturală creează o lume bogată și variată care lărgeste posibilitățile de alegere, alimentează capacitățile și valorile umane fiind, astfel, o forță motrice fundamentală a dezvoltării durabile a comunităților, popoarelor și națiunilor,

Amintind că diversitatea culturală, care se dezvoltă într-un cadru de democrație, toleranță, justiție socială și respect reciproc între popoare și culturi, este indispensabilă pentru asigurarea păcii și securității în plan local, național și internațional,

Apreciînd în mod special importanța diversității culturale pentru realizarea pleneră a drepturilor omului și a libertăților fundamentale proclamate în Declarația universală a drepturilor omului și în alte instrumente universale recunoscute,

Subliniînd necesitatea integrării culturii ca un element strategic în politicile naționale și internaționale de dezvoltare, precum și în cooperarea internațională pentru dezvoltare, inclusiv ținîndu-se cont de Declarația Milenară a ONU (2000) care pune accent pe eradicarea sărăciei,

Luînd în considerare faptul că, în timp și spațiu, cultura ia forme diferite și că această diversitate se manifestă în originalitatea și pluralitatea identităților, precum și în expresiile culturale ale popoarelor și societăților care constituie umanitatea,

Recunoscînd importanța cunoștințelor tradiționale ca sursă pentru bogăția imaterială și materială și, în particular, pentru sistemele de cunoștințe ale popoarelor autohtone, contribuția lor pozitivă la dezvoltarea durabilă, precum și necesitatea de a asigura protecția și promovarea lor într-o manieră adecvată,

Recunoscînd necesitatea de a întreprinde măsuri pentru protecția diversității formelor de expresii culturale, inclusiv a conținuturilor acestora, în particular, în situațiile cînd expresiile culturale pot fi amenințate de dispariție sau de grave alterări,

Subliniînd importanța culturii pentru coeziunea socială, în general, și contribuția sa la ameliorarea statutului și rolului femeilor în societate, în particular,

Conștientizînd că diversitatea culturală se fortifică prin libera circulație a ideilor, și că ea se îmbogățește datorită schimburilor și interacțiunilor constante între culturi,

Reafirmînd că libertatea de gândire, de expresie și de informare, inclusiv diversitatea mijloacelor de informare, creează condiții pentru înflorirea formelor de expresie culturală în sînul societăților,

Recunoscînd că diversitatea de expresii culturale, inclusiv a expresiilor culturale tradiționale, constituie un factor important care permite indivizilor și popoarelor să-și exprime și să partajeze cu alții ideile și valorile proprii,

Amintind că diversitatea lingvistică constituie un element fundamental al diversității culturale, și *reafirmînd* rolul fundamental pe care-l are învățămîntul în protecția și promovarea expresiilor culturale,

Luînd în considerare importanța vitalității culturilor pentru toți, inclusiv pentru persoanele aparținînd minorităților și pentru popoarele autohtone, care se manifestă prin libertatea de creație, difuzare și distribuire a expresiilor lor culturale tradiționale și accesul liber la ele, pentru a favoriza dezvoltarea lor proprie,

Subliniînd rolul esențial al interacțiunii și creativității culturale, care îmbogățește și reînnoiește expresiile culturale, fortificînd rolul celor care participă la dezvoltarea culturii pentru progresul societății în ansamblu,

* Traducere autorizată a Ministerului Culturii și Turismului din Republica Moldova

Recunoscînd importanța drepturilor la proprietatea intelectuală pentru susținerea persoanelor care participă la creativitatea culturală,

Convinsă de faptul că activitățile, bunurile și serviciile culturale au o natură dublă, economică și culturală, deoarece sînt purtătoare de identități, de valori și de sensuri, din care cauză ele nu pot fi tratate ca avînd în exclusivitate o valoare comercială,

Constatînd că procesele de mondializare, facilitate de evoluția rapidă a tehnologiilor informaționale și a comunicațiilor, prin crearea condițiilor inedite de interacțiune puternică între culturi, reprezintă în același timp o provocare pentru diversitatea culturală, mai ales din punct de vedere al riscurilor de aprofundare a disproporțiilor dintre țările bogate și țările sărace,

Recunoscînd mandatul specific încredințat pentru UNESCO de a asigura respectul față de diversitatea culturilor și de a recomanda încheierea unor acorduri internaționale pe care organizația le consideră utile pentru facilitarea liberei circulații a ideilor prin intermediul cuvintelor și imaginilor,

Referindu-se la dispozițiile instrumentelor internaționale adoptate de către UNESCO, care au tangență cu diversitatea culturală și exercițiul drepturilor culturale, în particular, la Declarația universală asupra diversității culturale din 2001,

Adoptă, la 20 octombrie 2005, prezenta Convenție.

I. Obiectivele și principiile directe

Articolul unu – Obiectivele

Obiectivele prezentei Convenții sînt:

- (a) protecția și promovarea diversității de expresii culturale;
- (b) crearea condițiilor care să permită dezvoltarea și interacțiunea liberă a culturilor pe bază de îmbogățire reciprocă;
- (c) încurajarea dialogului între culturi în scopul asigurării schimburilor culturale cît mai intense și echilibrate în lumea întregă, în favoarea respectului intercultural și a culturii păcii;
- (d) stimularea interculturalității în scopul dezvoltării interacțiunii culturale în spiritul edificării punților între popoare;
- (e) promovarea respectului față de diversitatea expresiilor culturale și conștientizarea valorii acestei diversități la nivel local, național și internațional;
- (f) reafirmarea importanței legăturii între cultură și dezvoltare pentru toate țările, în particular pentru țările în dezvoltare, și încurajarea acțiunilor întreprinse în plan național și internațional în scopul asigurării recunoașterii adevăratei valori a acestei legături;
- (g) recunoașterea naturii specifice a activităților, bunurilor și serviciilor culturale în calitate de purtătoare de identitate, de valori și sensuri;
- (h) reafirmarea dreptului suveran al Statelor de a conserva, adopta și de a pune în aplicare politici și măsuri pe care ele le consideră adecvate pentru protecția și promovarea diversității de expresii culturale pe teritoriul său;
- (i) fortificarea cooperării și solidarității internaționale în spiritul de parteneriat, în particular, în scopul de a lărgi posibilitățile țărilor în dezvoltare în domeniul protecției și promovării diversității de expresii culturale.

Articolul 2 – Principiile directe

1. Principiul respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale

Diversitatea culturală nu poate fi protejată și promovată decît atunci, cînd sînt garantate drepturile omului și libertățile fundamentale, cum ar fi libertatea de expresie, de informare și de comunicare, precum și posibilitatea persoanei de a-și alege forma de expresie culturală. Nimeni nu poate invoca dispozițiile prezentei Convenții pentru a viola drepturile omului și libertățile fundamentale, consacrate în Declarația universală a drepturilor omului sau garantate de dreptul internațional, sau pentru a le limita.

2. Principiul suveranității

Statele au, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite și principiile dreptului internațional, dreptul suveran de a adopta măsuri și politici pentru protecția și promovarea diversității de expresii culturale pe teritoriul său.

3. Principiul demnității egale și respectului față de toate culturile

Protecția și promovarea diversității de expresii culturale implică recunoașterea

demnității egale și a respectului față de toate culturile, inclusiv față de cultura persoanelor aparținând minorităților și popoarelor autohtone.

4. Principiul solidarității și cooperării internaționale

Cooperarea și solidaritatea internațională trebuie să permită tuturor țărilor, mai ales țărilor în dezvoltare, să creeze și să fortifice mijloacele necesare pentru expresiile lor culturale, inclusiv a industriilor culturale, fie a celor în proces de creare sau a celor existente, la nivel local, național și internațional.

5. Principiul complementarității aspectelor economice și culturale ale dezvoltării

Cultura fiind una din forțele motrice fundamentale ale dezvoltării, aspectele culturale ale dezvoltării sînt la fel de importante ca și aspectele sale economice, iar persoanele și popoarele au dreptul fundamental de a participa la ele și de a beneficia de roadele acestora.

6. Principiul dezvoltării durabile

Diversitatea culturală prezintă o bogăție importantă pentru persoane și pentru societate. Protecția, promovarea și menținerea diversității culturale sînt condiții esențiale pentru dezvoltarea durabilă în beneficiul generațiilor prezente și viitoare.

7. Principiul accesului echitabil

Accesul echitabil la o gamă bogată și diversificată de expresii culturale provenite din lumea întreagă și accesul culturilor la mijloacele de expresie și de difuzare constituie elemente importante pentru punerea în valoare a diversității culturale și încurajarea înțelegerii reciproce.

8. Principiul deschiderii și echilibrului

Cînd Statele adoptă măsuri pentru favorizarea diversității de expresii culturale, ele trebuie să tindă spre promovarea, într-o manieră adecvată, a deschiderii către alte culturi ale lumii și să asigure corespunderea acestor măsuri obiectivelor urmărite de prezenta Convenție.

II. Sfera de aplicare

Articolul 3 – Sfera de aplicare

Prezenta Convenție se aplică politicilor și măsurilor adoptate de către Părți referitoare la protecția și promovarea diversității de expresii culturale.

III. Definiții

Articolul 4 – Definiții

În scopurile prezentei Convenții se stabilește că:

1. Diversitatea culturală

„Diversitatea culturală” înseamnă multiplicitatea formelor prin intermediul cărora culturile grupurilor și societăților își găsesc expresia sa. Aceste expresii sînt transmise în sînul grupurilor și societăților, precum și între ele.

Diversitatea culturală se manifestă nu doar prin utilizarea formelor variate prin care patrimoniul cultural al umanității este exprimat, îmbogățit și transmis grație varietății de expresii culturale, ci și prin diverse modele de creație artistică, de producție, difuzare, distribuire și de folosire a expresiilor culturale, indiferent de mijloacele și tehnologiile utilizate.

2. Conținutul cultural

„Conținutul cultural” se referă la sensul simbolic, dimensiunea artistică și valorile culturale care au drept origine sau exprimă identități culturale.

3. Expresiile culturale

„Expresiile culturale” înseamnă expresiile care rezultă din creativitatea indivizilor, grupurilor și societăților, și care au un conținut cultural.

4. Activitățile, bunurile și serviciile culturale

„Activitățile, bunurile și serviciile culturale” se referă la activitățile, bunurile și serviciile care, atunci cînd sînt apreciate din punct de vedere al calității lor, utilizării sau scopurilor specifice, întruchipează sau transmit expresii culturale, independent de eventuala lor valoare comercială. Activitățile culturale pot fi ele însele un scop, sau pot contribui la producerea bunurilor și serviciilor culturale.

5. Industriile culturale

„Industriile culturale” înseamnă industriile care produc sau distribuie bunuri sau servicii culturale definite în paragraful 4 de mai sus.

6. Politicile și măsurile culturale

„Politicile și măsurile culturale” înseamnă politicile și măsurile referitoare la cultură, întreprinse la nivel local, național sau internațional, care sunt centrate fie asupra culturii propriu-zise, fie sînt îndreptate să aibă un efect direct asupra expresiilor culturale ale indivizilor, grupurilor sau societăților, inclusiv asupra creării, producției, difuzării și distribuției activităților, bunurilor și serviciilor culturale, precum și asupra accesului la acestea.

7. Protecția

„Protecția” înseamnă adoptarea de măsuri îndreptate spre prezervarea, salvagardarea și punerea în valoare a diversității de expresii culturale.

„A proteja” înseamnă a adopta astfel de măsuri.

8. Interculturalitatea

„Interculturalitatea” înseamnă existența și interacțiunea echitabilă a diverselor culturi, precum și posibilitatea de a genera expresii culturale partajate prin dialog și respect reciproc.

IV. Drepturile și obligațiunile Părților

Articolul 5 – Regula generală privind drepturile și obligațiunile

1. Părțile reafirmă, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite, cu principiile dreptului internațional și cu instrumentele universale recunoscute în materie de drepturile omului, dreptul lor suveran de a formula și de a aplica politicile lor culturale, de a adopta măsuri pentru protecția și promovarea diversității de expresii culturale, precum și pentru fortificarea cooperării internaționale în scopul atingerii obiectivelor prezentei Convenții.

2. Atunci cînd una din Părți aplică politici și întreprinde măsuri pentru protecția și promovarea diversității de expresii culturale pe teritoriul său, aceste politici și măsuri trebuie să fie compatibile cu dispozițiile prezentei Convenții.

Articolul 6 – Drepturile Părților la nivel național

1. În cadrul politicilor și măsurilor culturale, definite în articolul 4.6, și ținînd cont de circumstanțele și de necesitățile sale concrete, fiecare Parte poate să adopte măsuri destinate protecției și promovării diversității de expresii culturale pe teritoriul său.

2. Aceste măsuri pot include:

(a) măsuri reglementare, care vizează protecția și promovarea diversității de expresii culturale;

(b) măsuri care, într-o manieră adecvată, oferă oportunități pentru activitățile, bunurile și serviciile culturale naționale, să-și găsească locul lor în ansamblul de activități, bunuri și servicii culturale disponibile pe teritoriul său, din punct de vedere al creării, producerii, difuzării, distribuției și utilizării acestora, inclusiv măsuri referitoare la limba utilizată pentru numitele activități, bunuri și servicii;

(c) măsuri care vizează furnizarea pentru industriile culturale naționale independente și pentru activitățile din sectorul informal a unui acces real la mijloacele de producere, difuzare și de distribuire a activităților, bunurilor și serviciilor culturale;

(d) măsuri care vizează acordarea ajutoarelor financiare publice;

(e) măsuri care vizează încurajarea organismelor cu scop necomercial, a instituțiilor publice și private, artiștilor și altor profesioniști din domeniul culturii, pentru dezvoltarea și promovarea liberului schimb și liberei circulații a ideilor și expresiilor culturale, precum și a activităților, bunurilor și serviciilor culturale, stimularea spiritului de creativitate și de întreprinzător în activitatea lor.

(f) măsuri care vizează crearea și susținerea, în dependență de necesitate, a instituțiilor corespunzătoare din serviciul public;

(g) măsuri care vizează încurajarea și susținerea artiștilor și a altor persoane implicate în crearea de expresii culturale;

(h) măsuri care vizează promovarea diversității mijloacelor de informare, inclusiv prin intermediul serviciului public al radiodifuziunii.

Articolul 7 – Măsurile pentru promovarea expresiilor culturale

1. Părțile depun eforturi să creeze pe teritoriul său un mediu încurajator pentru indivizi și grupuri sociale:

(a) în scopul de a crea, produce, difuza și distribui propriile expresii culturale și de a avea acces la ele, ținînd cont cum se cuvine de condițiile și necesitățile specifice ale femeilor, precum și a diverselor grupuri sociale, inclusiv a persoanelor aparținînd minorităților și

popoarelor autohtone;

(b) de a avea acces la diverse expresii culturale care provin atât de pe teritoriul său, cât și din alte țări ale lumii.

2. Părțile depun de asemenea eforturi pentru recunoașterea importanței contribuției artiștilor și tuturor persoanelor implicate în procesele de creație, a comunităților culturale și a organizațiilor care susțin munca lor, precum și a rolului central al acestora în îmbogățirea diversității de expresii culturale.

Articolul 8 – Măsurile pentru protecția expresiilor culturale

1. Fără a prejudicia dispozițiile articolelor 5 și 6, Partea poate să determine existența unor situații speciale în care, pe teritoriul său, expresiile culturale sînt supuse riscului de distrugere, sînt grav amenințate, sau necesită măsuri urgente de salvagardare.

2. Părțile pot întreprinde toate măsurile necesare pentru protecția și prezervarea expresiilor culturale în situațiile menționate în paragraful 1 conform dispozițiilor prezentei Convenții.

3. Părțile prezintă Comitetului interguvernamental rapoartul vizat în articolul 23 referitor la măsurile întreprinse pentru a face față exigențelor cerute de situație, iar Comitetul poate formula recomandări adecvate.

Articolul 9 – Partajarea informației și transparența

Părțile:

(a) furnizează la fiecare patru ani, în rapoartelor lor către UNESCO, informația adecvată referitoare la măsurile luate în vederea protecției și promovării diversității de expresii culturale pe teritoriul său și la nivel internațional;

(b) desemnează un punct de contact responsabil pentru partajarea informației referitoare la prezenta Convenție;

(c) partajează și fac schimb de informații privind protecția și promovarea diversității de expresii culturale.

Articolul 10 – Educarea și sensibilizarea publicului

Părțile:

(a) favorizează și dezvoltă înțelegerea importanței protecției și promovării diversității de expresii culturale, mai ales prin intermediul programelor de educație și de sensibilizare crescîndă a publicului;

(b) cooperează cu alte Părți și organizații internaționale și regionale pentru atingerea scopurilor prezentului articol;

(c) se angajează să încurajeze creativitatea și să fortifice capacitățile de producție prin punerea în aplicare a programelor de educație, de formare și schimburi în domeniul industriilor culturale. Aceste măsuri trebuie să fie aplicate în maniera de a nu produce impact negativ asupra formelor de producție tradiționale.

Articolul 11- Participarea societății civile

Părțile recunosc rolul fundamental al societății civile în protecția și promovarea diversității de expresii culturale. Părțile încurajează participarea activă a societății civile la eforturile întreprinse în vederea atingerii scopurilor prezentei Convenții.

Articolul 12 – Promovarea cooperării internaționale

Părțile se angajează să fortifice cooperarea lor bilaterală, regională și internațională în scopul creării condițiilor favorabile pentru promovarea diversității de expresii culturale, ținînd cont, în particular, de situațiile menționate la articolele 8 și 17, în special în vederea:

(a) facilitării dialogului între Părți în domeniul politicilor culturale;

(b) fortificării capacităților strategice și de gestionare a sectorului public în instituțiile culturale publice, grație schimburilor culturale profesionale și internaționale, precum și partajării celor mai bune practici;

(c) fortificării parteneriatelor cu societatea civilă, organizațiile neguvernamentale și sectorul privat, precum și între entitățile sale, pentru a favoriza și a promova diversitatea de expresii culturale;

(d) promovării utilizării noilor tehnologii și încurajării parteneriatelor în scopul de a fortifica schimbul de informații și de înțelegere culturală, de a favoriza diversitatea de expresii culturale;

(e) încurajării încheierii acordurilor de coproducere și de codistribuție.

Articolul 13 – Integrarea culturii în dezvoltarea durabilă

Părțile se angajează să integreze cultura în politicile de dezvoltare, la toate nivelele, în vederea creării condițiilor favorabile pentru dezvoltarea durabilă și, în acest cadru, să favorizeze aspectele legate de protecția și promovarea diversității de expresii culturale.

Articolul 14 – Cooperarea pentru dezvoltare

Părțile se obligă să susțină cooperarea pentru dezvoltarea durabilă și reducerea sărăciei, în particular, pentru necesitățile specifice ale țărilor în dezvoltare, în scopul de a favoriza formarea unui sector cultural dinamic, inclusiv prin următoarele mijloace:

- (a) Fortificarea industriilor culturale ale țărilor în dezvoltare prin:
 - (i) crearea și fortificarea capacităților de producție și de distribuție culturală în țările în dezvoltare;
 - (ii) facilitarea accesului mai larg al activităților, bunurilor și serviciilor culturale ale acestora la piața internațională și la circuitele de distribuție internaționale;
 - (iii) crearea condițiilor necesare pentru formarea unor piețe locale și regionale viabile;
 - (iv) adoptarea, atunci când este posibil, a măsurilor adecvate în țările dezvoltate în scopul de a facilita accesul pe teritoriul lor a activităților, bunurilor și serviciilor culturale ale țărilor în dezvoltare;
 - (v) susținerea la nivel creativ și facilitarea, în măsura posibilităților, a mobilității artiștilor din țările în dezvoltare;
 - (vi) încurajarea unei colaborări corespunzătoare între țările dezvoltate și țările în dezvoltare, mai ales, în domeniul muzicii și filmului;
- (b) Fortificarea capacităților prin schimbul de informații, de experiență și de expertizare, precum și formarea resurselor umane în țările în dezvoltare în sectorul public și privat, în special privind capacitățile strategice și de gestionare, elaborarea și implementarea politicilor, promovarea și distribuția expresiilor culturale, dezvoltarea întreprinderilor medii, mici și a microîntreprinderilor, utilizarea tehnologiilor, dezvoltarea și transferul de competențe;
- (c) Transferul de tehnologii și de cunoștințe prin punerea în aplicare a măsurilor incitative adecvate, în particular în domeniul industriilor și întreprinderilor culturale;
- (d) Susținerea financiară prin:
 - (i) instituirea unui Fond internațional pentru diversitatea culturală, conform prevederilor articolului 18;
 - (ii) acordarea unui ajutor public pentru dezvoltare, în dependență de necesitate, inclusiv de asistență tehnică destinată stimulării și susținerii creativității;
 - (iii) alte forme de ajutor financiar, cum ar fi, împrumuturi cu taxe mici de interes, subvenții și alte mecanisme financiare.

Articolul 15 – Modalități de colaborare

Părțile încurajează dezvoltarea parteneriatelor între sectorul public cu cel privat și cu organizațiile cu scopuri ne lucrative, precum și în cadrul lor, în vederea cooperării cu țările în curs de dezvoltare pentru fortificarea capacității lor de protecție și promovare a diversității de expresii culturale. În cadrul acestor parteneriate novatoare se va pune accentul, ca răspuns la necesitățile concrete ale țărilor în dezvoltare, pe dezvoltarea infrastructurilor, resurselor umane și a politicilor, precum și asupra schimburilor de activități, bunuri și servicii culturale.

Articolul 16 – Tratatamentul preferențial pentru țările în dezvoltare

Țările dezvoltate facilitează schimburile culturale cu statele în dezvoltare acordând, prin intermediul cadrului instituțional și juridic adecvat, un tratament preferențial artiștilor lor, altor profesioniști și practicieni din domeniul culturii, precum și bunurilor și serviciilor culturale ale acestora.

Articolul 17 – Cooperarea internațională în situațiile de amenințare gravă față de expresiile culturale

Părțile cooperează pentru a-și acorda asistență reciprocă, în special în relațiile cu țările în dezvoltare, în cazurile menționate în articolul 8.

Articolul 18 – Fondul internațional pentru diversitatea culturală

1. Prin prezenta se instituie un Fond internațional pentru diversitatea culturală, denumit în continuare „Fondul”.
2. Fondul este constituit din fonduri de depozit conform Regulamentului financiar al

UNESCO.

3. Sursele Fondului sînt constituite din:

- (a) contribuții voluntare ale Părților;
- (b) fonduri alocate în acest scop de Conferința generală a UNESCO;
- (c) vărsăminte, donații sau legate pe care le pot face alte State, organizații și programe din sistemul Națiunilor Unite, alte organizații regionale sau internaționale, organisme publice sau private, sau persoane private;
- (d) beneficiul datorat resurselor Fondului;
- (e) produsul colectelor și acumulărilor de la manifestări organizate în profitul Fondului;
- (f) orice alte resurse autorizate de regulamentul Fondului.

4. Utilizarea resurselor Fondului este decisă de către Comitetul interguvernamental în baza orientărilor Conferinței Părților vizate în articolul 22.

5. Comitetul interguvernamental poate accepta contribuțiile și alte forme de asistență în scopurile generale sau specifice care se referă la proiecte determinate, cu condiția ca aceste proiecte să fie aprobate de către acesta.

6. Contribuțiile la Fond nu pot fi asociate cu nici o condiție de ordin politic, economic sau altul, care sînt incompatibile cu obiectivele prezentei Convenții.

7. Părțile se obligă să verse contribuții voluntare în scopul implementării prezentei Convenții.

Articolul 19 – Schimbul, analiza și difuzarea de informații

1. Părțile convin referitor la schimbul de informații și de expertize referitoare la bazele de date și statisticile privind diversitatea de expresii culturale, precum și a celor mai bune practici în domeniul protecției și promovării acesteia.

2. UNESCO facilitează, grație mecanismelor existente în cadrul Secretariatului, colectarea, analiza și difuzarea oricăror informații, statistici și a celor mai bune practici în domeniu.

3. UNESCO, de asemenea, constituie și actualizează banca de date referitoare la diverse sectoare și organisme guvernamentale, private și cu scop ne lucrativ, care activează în domeniul expresiilor culturale.

4. În vederea facilitării colectării datelor, UNESCO acordă o atenție deosebită fortificării capacităților și activității de expertiză a Părților care formulează cererea de asistență în acest domeniu.

5. Colectarea informațiilor definită în prezentul articol completează informația vizată de prevederile articolului 9.

V. Relațiile cu alte instrumente

Articolul 20 – Relațiile cu alte instrumente: susținerea reciprocă, complementaritatea și ne-subordonarea

1. Părțile recunosc că ele trebuie să îndeplinească cu bună credință obligațiile sale prevăzute de prezenta Convenție și de alte tratate la care ele sînt parte. De asemenea, fără a subordona prezenta Convenție altor tratate,

(a) încurajează susținerea reciprocă între această Convenție și alte tratate la care ele sînt parte; și

(b) atunci cînd interpretează și aplică alte tratate la care sînt parte, sau cînd subscriu la alte obligațiuni internaționale, Părțile țin cont de dispozițiile pertinente ale prezentei Convenții.

2. Nimic din prezenta Convenție nu poate fi interpretat ca modificare a drepturilor și obligațiilor Părților față de alte tratate la care ele sînt parte.

Articolul 21 – Consultările și coordonarea internațională

Părțile se angajează să promoveze obiectivele și principiile prezentei Convenții în cadrul altor foruri internaționale. În acest scop, Părțile se consultă, dacă este necesar, în spiritul acestor obiective și acestor principii.

VI. Organele Convenției

Articolul 22 – Conferința Părților

1. Prin prezenta se instituie Conferința Părților. Conferința Părților este organul plenar

și suprem al prezentei Convenții.

2. Conferința Părților se reunește în sesiune ordinară o dată la fiecare doi ani, în măsura posibilităților în cadrul Conferinței generale a UNESCO. Ea poate să se reunească în sesiune extraordinară dacă consideră necesar acest lucru, sau dacă este adresată o cerere în acest sens Comitetului interguvernamental din partea a nu mai puțin de o treime din Părți.

3. Conferința Părților adoptă regulamentul său intern.

4. Funcțiile Conferinței Părților sînt, în particular, următoarele:

- (a) alegerea membrilor Comitetului interguvernamental;
- (b) primirea și examinarea rapoartelor Părților la prezenta Convenție transmise de Comitetul interguvernamental;
- (c) aprobarea directivelor operaționale elaborate, la cererea sa, de către Comitetul interguvernamental;
- (d) întreprinderea oricăror altor măsuri pe care ea le consideră necesare pentru promovarea obiectivelor prezentei Convenții.

Articolul 23 – Comitetul interguvernamental

1. Se instituie în cadrul UNESCO un Comitet interguvernamental pentru protecția și promovarea diversității de expresii culturale, numit în continuare „Comitet interguvernamental”. El este compus din reprezentanți ai 18 state Parte la Convenție, aleși pe o perioadă de patru ani de către Conferința Părților din momentul intrării în vigoare a prezentei Convenții în conformitate cu articolul 29.

2. Comitetul interguvernamental se reunește o dată în an.

3. Comitetul interguvernamental funcționează sub autoritatea și conform directivelor Conferinței Părților și prezintă acesteia rapoarte.

4. Numărul membrilor Comitetului interguvernamental se va mări pînă la 24 din momentul cînd numărul Părților la Convenție va atinge 50.

5. Alegerea membrilor Comitetului interguvernamental se bazează pe principiile repartiției geografice echitabile și al rotației.

6. Fără a-i prejudicia alte atribuții care-i sînt conferite prin prezenta Convenție, funcțiile Comitetului interguvernamental sînt următoarele:

(a) promovarea obiectivelor prezentei Convenții, încurajarea și asigurarea urmării implementării acesteia;

(b) pregătirea și prezentarea spre aprobare Conferinței Părților, la cerea acesteia, a directivelor operaționale referitoare la implementarea și aplicarea dispozițiilor prezentei Convenții;

(c) transmiterea către Conferința Părților a rapoartelor Părților la Convenție, însoțite de observațiile sale și rezumatul asupra conținutului lor;

(d) întocmirea recomandărilor adecvate în situațiile aduse în atenția lui de către Părțile la Convenție, conform dispozițiilor pertinente ale Convenției, în particular ale articolul 8;

(e) elaborarea procedurilor și a altor mecanisme de consultare în scopul promovării obiectivelor și principiilor prezentei Convenții în cadrul altor foruri internaționale;

(f) îndeplinirea altor funcții puse în sarcina sa de către Conferința Părților.

7. Comitetul interguvernamental, în conformitate cu Regulamentul său intern, poate să invite oricînd organisme publice sau private, sau persoane fizice pentru participarea la aceste reuniuni în vederea consultării lor în probleme specifice.

8. Comitetul interguvernamental elaborează și prezintă Regulamentul său intern spre aprobare Conferinței Părților.

Articolul 24 – Secretariatul UNESCO

1. Organele Convenției sînt asigurate de către Secretariatul UNESCO.

2. Secretariatul pregătește documentația Conferinței Părților și a Comitetului interguvernamental, precum și ordinea de zi a reuniunilor acestora, acordă ajutor în aplicarea deciziilor luate și întocmește raporturile asupra lor.

VII. Dispoziții finale

Articolul 25 – Reglementarea diferendurilor

1. În cazurile de diferend între Părțile la prezenta Convenție referitor la interpretarea sau aplicarea Convenției, părțile vor găsi o soluție pe calea negocierilor.

2. Dacă Părțile implicate nu vor ajunge la un acord pe calea negocierilor, ele pot recurge de comun acord la bunele oficii sau să solicite medierea unui terț.

3. Dacă bunele oficii sau medierea nu a avut loc, sau diferendul nu a putut fi soluționat prin negociere, bunele oficii sau mediere, una din Părți poate să regurgă la conciliere conform procedurii care figurează în Anexa la prezenta Convenție. Părțile examinează cu bună credință propunerea de soluționare a diferendului înaintată de către Comisia de conciliere.

4. Fiecare Parte poate, la momentul ratificării, acceptării, aprobării sau aderării, să declare că ea nu recunoaște procedura de conciliere prevăzută mai sus. Toate Părțile care au făcut o astfel de declarație pot, în orice moment, să-și retragă această declarație printr-o notificare adresată Directorului general al UNESCO.

Articolul 26 – Ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea Statelor membre

1. Prezenta Convenție este prezentată spre ratificare, acceptare, aprobare sau aderare Statelor membre ale UNESCO conform procedurilor lor constituționale respective.

2. Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare sînt depuse Directorului general al UNESCO.

Articolul 27 – Aderarea

1. Prezenta Convenție este deschisă spre aderare tuturor Statelor ne membre ale UNESCO, dar membre ale Organizației Națiunilor Unite sau a uneia din instituțiile sale specializate, invitate să adereze la Convenție de către Conferința generală a Organizației.

2. Prezenta Convenție este de asemenea deschisă spre aderare teritoriilor care beneficiază de autonomie internă completă, recunoscută ca atare de către Organizația Națiunilor Unite, dar care nu au obținut independență deplină conform rezoluției 1514 (XV) a Adunării Generale, și care au competență în materia tratată de prezenta Convenție, inclusiv competență pentru a încheia tratate în această materie.

3. În cazul organizațiilor de integrare economică regională se aplică următoarele dispoziții:

(a) prezenta Convenție este de asemenea deschisă spre aderare oricărei organizații internaționale economice regionale care, sub rezerva din paragrafele ce urmează, este pe deplin legată de dispozițiile Convenției cu același titlu ca și Statele părți;

(b) dacă unul sau mai multe State membre ale unei astfel de organizații sînt concomitent Părți la prezenta Convenție, această organizație și acest sau aceste State membre convin asupra responsabilității lor de executare a obligațiilor prevăzute de prezenta Convenție. Acest partaj de responsabilități are efect din momentul încheierii procedurii de notificare descrise în alineatul (c). Organizația și Statele membre nu sînt abilitate să exercite concomitent drepturile care decurg din prezenta Convenție. De asemenea, în domeniile relevante ce țin de competența lor, organizațiile de integrare economică dispun pentru exercitarea dreptului lor de vot de un număr de voturi egal numărului Statelor din această organizație care sînt Parte la prezenta Convenție. Aceste organizații nu-și pot exercita dreptul de vot dacă Statele membre și-l exercită pe al lor și invers.

(c) Organizația de integrare economică regională și Statul sau Statele membre care au convenit referitor la partajarea responsabilităților, cum este prevăzut în alineatul (b), informează Părțile despre această propunere de partaj în următorul mod:

(i) în instrumentul său de aderare, această organizație indică modul precis de partajare a responsabilităților în problemele reglementate de prezenta Convenție;

(ii) în caz de modificări ulterioare a responsabilităților respective, organizația de integrare economică regională informează depozitarul referitor la orice propunere de modificare a acestor responsabilități; depozitarul informează la rîndul său Părțile referitor la această modificare;

(d) Se presupune că Statele membre ale unei organizații de integrare economică regională care devin Parte la Convenție își realizează în continuare competențele pentru toate domeniile care nu au făcut obiectul transferului de competență către organizație, despre care a declarat sau semnalat în mod expres depozitarului;

(e) se înțelege prin „organizație de integrare economică regională” una din organizațiile constituite de către Statele suverane membre ale organizației Națiunilor Unite sau a uneia din instituțiile sale specializate, căreia Statele i-au transferat competența lor în domeniile reglementate de prezenta Convenție și care a fost autorizată în modul stabilit, conform procedurilor sale interne, să devină Parte.

4. Instrumentul de aderare este depus Directorului general al UNESCO.

Articolul 28 – Punctul de contact

Din momentul obținerii calității de Parte la prezenta Convenție, fiecare Parte își desemnează punctul de contact vizat la articolul 9.

Articolul 29 – Intrarea în vigoare

1. Prezenta Convenție va intra în vigoare la trei luni după data depunerii celui de-al treizecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, dar numai pentru Statele sau organizațiile de integrare economică regională care vor depune instrumentele respective de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare către această dată sau anterior. Ea va intra în vigoare pentru oricare altă Parte la trei luni după depunerea instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

2. În scopurile prezentului articol, nici unul din instrumentele depozitate de către o organizație de integrare economică regională nu va fi adăugat la numărul instrumentelor deja depuse de către Statele membre ale organizației respective.

Articolul 30 – Regimurile constituționale federale sau ne unitare

Recunoscînd că acordurile internaționale leagă în aceeași măsură toate Părțile indiferent de sistemul lor constituțional, dispozițiile care urmează se aplică Părților care au un regim constituțional federal sau ne unitar:

(a) referitor la dispozițiile prezentei Convenții aplicarea căroră ține de competența puterii legislative federale sau centrale, obligațiile guvernului federal sau central vor fi aceleași ca cele ale Părților care nu sînt State federale;

(b) referitor la dispozițiile prezentei Convenții aplicarea căroră ține de fiecare din unitățile constituante, cum ar fi State, comitate, provincii sau cantoane, care nu sînt, în virtutea regimului constituțional al federației, obligate să ia măsuri legislative, guvernul federal va aduce, după necesitate, dispozițiile respective la cunoștința autorităților competente ale unităților constituante cum ar fi State, comitate, provincii sau cantoane, împreună cu avizul său favorabil pentru adoptarea lor.

Articolul 31 – Denunțarea

1. Fiecare Parte poate să denunțeze prezenta Convenție.

2. Denunțarea este notificată printr-un instrument în scris depus Directorului general al UNESCO.

3. Denunțarea intră în vigoare la 12 luni după primirea instrumentului de denunțare. Ea nu modifică în nici un fel obligațiunile financiare pe care Partea denunțătoare trebuie să le achite pînă la data de la care retragerea are efect.

Articolul 32 – Funcțiile depozitarului

Directorul general al UNESCO, în calitatea sa de depozitar al prezentei Convenții, informează Statele membre ale Organizației, Statele ne membre și organizațiile de integrare economică regionale vizate în articolul 27, precum și Organizația Națiunilor Unite, despre depunerea instrumentelor de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare menționate la articolele 26 și 27, precum și a documentelor despre denunțare prevăzute la articolul 31.

Articolul 33 – Amendamentele

1. Fiecare Parte poate, printr-o comunicare adresată în scris Directorului general, să propună amendamente la prezenta Convenție. Directorul general transmite această comunicare tuturor Părților. Dacă în următoarele șase luni, care urmează de la data transmiterii comunicării, nu mai puțin de jumătate din Părți au răspuns favorabil acestei cereri, Directorul general prezintă propunerea respectivă la sesiunea viitoare a Conferinței Părților pentru discutare și eventuală adoptare.

2. Amendamentele sînt adoptate cu o majoritate de două treimi din Părțile prezente și votante.

3. Amendamentele la prezenta Convenție, din momentul adoptării, sînt prezentate Părților pentru ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

4. Pentru Părțile care au ratificat, acceptat sau care au aderat la amendamentele făcute la prezenta Convenție, ele intră în vigoare la trei luni după depunerea instrumentelor vizate în paragraful 3 al prezentului articol de către două treimi din Părți. În continuare, pentru fiecare Parte care ratifică, acceptă, aprobă un amendament sau aderă la acesta, amendamentul respectiv intră în vigoare la trei luni după data depunerii de către Parte a instrumentului său

de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

5. Procedura stabilită în paragrafele 3 și 4 nu se aplică la amendamentele făcute la articolul 23 referitoare la numărul de membri ai Comitetului interguvernamental. Aceste amendamente intră în vigoare la momentul adoptării lor.

6. Un Stat sau o organizație de integrare economică regională în sensul articolului 27, care devine Parte la prezenta Convenție după intrarea în vigoare a amendamentelor în conformitate cu paragraful 4 al prezentului articol, dacă ea nu a exprimat o altă intenție, este considerată ca fiind:

- (a) Parte la prezenta Convenție cu amendamentele respective; și
- (b) Parte la prezenta Convenție fără amendamente pentru orice Parte care nu s-a legat de aceste amendamente.

Articolul 34 – Texte autentice

Prezenta Convenție este întocmită în engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză și rusă, toate șase texte fiind în egală măsură autentice.

Articolul 35 – Înregistrarea

În conformitate cu articolul 102 al Cartei Națiunilor Unite, prezenta Convenție va fi înregistrată la Secretariatul Organizației Națiunilor Unite la cererea Directorului general al UNESCO.

ANEXĂ

Procedura de conciliere

Articolul unu – Comisia de conciliere

Comisia de conciliere este creată la cererea uneia dintre Părți la diferend. Dacă Părțile nu au convenit altfel, Comisia se compune din cinci membri, fiecare Parte implicată desemnând câte două persoane, iar Președintele fiind ales prin acordul comun de către membrii astfel desemnați.

Articolul 2 – Membrii Comisiei

În caz de diferend între mai mult de două Părți, părțile care au același interes desemnează membrii lor în Comisie printr-un acord comun. În cazurile când cel puțin două Părți au interese independente sau dacă ele sînt în dezacord în problema privind cunoașterea faptului dacă ele au același interes, ele își numesc membrii lor separat.

Articolul 3 – Nominalizarea

Dacă, într-un termen de două luni după cererea de creare a unei comisii de conciliere, nu au fost numiți de către Părți toți membrii Comisiei, Directorul general al UNESCO procedează, la solicitarea Părții care a înaintat cererea, la nominalizările necesare într-un nou termen de două luni.

Articolul 4 – Președintele Comisiei

Dacă, într-un termen de două luni de la nominalizarea ultimului membru al Comisiei, aceasta nu și-a ales Președintele, Directorul general procedează, la cererea uneia dintre Părți, la desemnarea Președintelui într-un alt termen de două luni.

Articolul 5 – Deciziile

Comisia de conciliere își adoptă deciziile cu majoritatea voturilor membrilor săi. Dacă Părțile la diferend nu au convenit în alt mod, ea își stabilește propria procedură. Comisia înaintează o propunere de rezolvare a diferendului, care este examinată de către Părți cu bună credință.

Articolul 6 – Dezacordurile

În cazul apariției dezacordului referitor la competența Comisiei de conciliere, aceasta decide singură dacă este sau nu competentă.